

Protokół kontroli

Ministerstwa Finansów w Warszawie ul. Świętokrzyska 12 (kod 00-916) regon 000002217, zwanego w dalszym ciągu Ministerstwem lub MF.

Ministrem Finansów w okresie objętym kontrolą była do dnia 7 stycznia 2006 r. Pani Teresa Lubińska, od dnia 7 stycznia do 24 czerwca 2006 r. oraz od 22 września 2006 r. do zakończenia kontroli Pani Zyta Gilowska, od 24 czerwca do 14 lipca 2006 r. Pana Paweł Wojciechowski oraz od 14 lipca do 22 września 2006 r. Pan Paweł Kluza.

Kontrolę przeprowadzili:

- Iwona Zyman – główny specjalista kontroli państwowej z Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Katowicach na podstawie upoważnienia nr 052929 z 23.01.2007 r. w okresie od 26.01.2007 r. do 23.04.2007 r., z przerwą w dniach: od 26 stycznia do 18 lutego, od 20 lutego do 20 marca oraz od 22 marca do 23 kwietnia 2007 r.
- Wojciech Graca – główny specjalista kontroli państwowej z Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Katowicach na podstawie upoważnienia nr 052927 z 23.01.2007 r. w okresie od 26.01.2007 r. do 27.04.2007 r., z przerwami w dniach: 29-30 stycznia, od 1 lutego do 6 marca, 8-20 marca, od 22 marca do 10 kwietnia oraz od 12 kwietnia do 27 kwietnia 2007 r.
- Marian Dłucik – główny specjalista kontroli państwowej z Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Katowicach na podstawie upoważnienia nr 052923 z 23.01.2007 r. w okresie od 26.01.2007 r. do 23.04.2007 r., z przerwą w dniach: 29-30 styczeń, od 1 do 12 lutego, 19 lutego do 23.04.2007 r.
- Janusz Madej – główny specjalista kontroli państwowej z Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Katowicach na podstawie upoważnienia nr 052925 z 23.01.2007 r. w okresie od 21.03.2007 r. do 27.04.2007 r., z przerwą w dniach: od 22 marca do 26 kwietnia 2007 r.

[dowód: akta kontroli s. 1-4]

Przedmiotem kontroli było: Wykorzystanie dotacji budżetowych na restrukturyzację zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego w 2006 r., z uwzględnieniem środków pożyczki Banku Światowego oraz na likwidację kopalń węgla kamiennego w 2006 r. z uwzględnieniem wykorzystania dotacji budżetowych, w tym pożyczki Banku Światowego.

W toku kontroli ustalono co następuje:

1. Restrukturyzacja zatrudnienia

Zgodnie z Umową Pożyczki numer 7224-POL (Projekt łagodzenia skutków restrukturyzacji zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego) zawartą pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju (Bankiem Światowym), zwanym dalej

BŚ, kwota pożyczki udzielonej określona została na kwotę 160.000.000 EUR. Z pożyczki pociągnięto do 31.12.2005 r. 141.083.010,60 EUR (w tym z aplikacji nr 2 z 2004 r. kwota nominowana w zł 106.395.178,41 zł tj. 24.271.741,39 EUR). Z konta pożyczki do 31.12.2005 r. wypłacono 135.926.390,90 EUR (z uwzględnieniem ww. kwoty nominowanej w zł) pozostało do wykorzystania 5.156.619,70 EUR.

W 2006 r. na konto specjalne pożyczki wpłynęło (pociągnięto z pożyczki) 18.333.075,11 EUR. W 2006 r. łącznie wnioski Ministra Gospodarki o środki BŚ i wypłaty z konta specjalnego pożyczki wynosiły 23.989.694,81 EUR. Ogółem do 31.12.2006 r. z pożyczki pociągnięto 159.916.085,71 EUR, natomiast z konta specjalnego pożyczki wypłacono 159.916.085,71 EUR. Pozostało niewykorzystane z pożyczki 83.914,29 EUR.

[dowód: akta kontroli s. 10-14, 18-72, 207]

1.2. Weryfikacji przez MF dokumentów otrzymywanych z MGIP/ARP, przekazywanych następnie do BŚ.

Dla celów obsługi pożyczek Banku Światowego na restrukturyzację górnictwa węgla kamiennego w ramach kredytów Banku Światowego w MF nie została opracowana odrębna procedura ani specjalna instrukcja. Ministerstwo Finansów, Departament Polityki Zagranicznej (od 14 września 2006 r. Departament Należności i Zobowiązań Finansowych Państwa) otrzymywał z Ministerstwa Gospodarki aplikację (application for withdrawal) o wypłatę środków z rachunku pożyczki Banku Światowego. Podpisana aplikacja przez osobę upoważnioną do dysponowania środkami pożyczki w Ministerstwie Finansów przekazywana była celem realizacji do Banku Światowego. Ministerstwo Gospodarki występowało z wnioskiem do Ministra Finansów o ściągnięcie środków finansowych z rachunku specjalnego na rachunek budżetu państwa. Informacja o przelewie środków z rachunku specjalnego na rachunek budżetu państwa wraz z informacją o stanie rachunku specjalnego przekazywana była do Ministerstwa Gospodarki. Minister Gospodarki występował z wnioskiem do Ministra Finansów o uruchomienie środków z rezerwy celowej. Wniosek po zadekretowaniu przez Ministra Finansów trafiał do Departamentu Finansów Gospodarki Narodowej (od 14 września 2006 r. do Departamentu Rozwoju i Finansów Gospodarki Narodowej), który przygotowuje projekt decyzji w sprawie podziału rezerwy celowej. Departamentu Budżetu Państwa po sprawdzeniu i zaakceptowaniu projektu, przedkładał go Ministrowi Finansów do podpisu.

Zgodnie z pkt. V.10. Instrukcji Operacyjnej organizacji i obiegu dokumentacji źródłowej i wynikowej systemu monitorowania przepływu środków finansowych przeznaczonych na

restrukturyzację zatrudnienia i roszczenia pracownicze wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003 – 2006 (Dz. U. Nr 210, poz. 2037 ze zm.), zwanej dalej Instrukcją Operacyjną, Ministerstwo Finansów zobowiązane było do weryfikacji raportów FMR. Do zadań Departamentu Rozwoju i Finansów Gospodarki Narodowej w MF należały m.in. sprawy związane z planowaniem wydatków budżetowych, dotacji celowych, przedmiotowych i podmiotowych oraz rozliczeń z bankami na realizację zadań i programów gospodarczych w zakresie przemysłu, transportu i łączności, a w szczególności: przemysłu wydobywczego, transportu kolejowego, infrastruktury komunikacyjnej, gospodarki morskiej, mieszkalnictwa, rozwoju przedsiębiorczości oraz finansowego wsparcia nowych inwestycji oraz wykonywanie ustawy budżetowej, monitorowanie oraz ocena wykorzystania wydatków budżetowych m. in. w dziale 100 – górnictwo i kopalnictwo, opracowywanie okresowych sprawozdań z wykonania budżetu państwa.

W sprawie weryfikacji raportów Pani Grażyna Kozłowska – Plewa Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju i Finansów Gospodarki Narodowej w Ministerstwie Finansów wyjaśniła:

Nadesłane do Ministerstwa Finansów przez Ministra Gospodarki wnioski były sprawdzane pod względem formalno-prawnym przez Departamenty: Finansów Gospodarki Narodowej oraz Polityki Zagranicznej. Rozdysponowanie poszczególnych kwot pomiędzy beneficjentów dotacji, na podstawie wcześniej wysyłanych przez nich wniosków, było weryfikowane zgodnie z kompetencjami przez Ministerstwo Gospodarki.

[dowód: akta kontroli s. 5-9, 15-17]

1.2. *Obroty na rachunku specjalnym.*

Zgodnie z pkt. V.10. Instrukcji Operacyjnej upoważnieni przedstawiciele Ministerstwa byli zobowiązani kontrasygnować wnioski o wypłatę z pożyczki. Następnie wniosek miał być przekazany do Departamentu Kredytowego Banku Światowego w ciągu 45 dni od zakończenia kwartału. W przypadku dostarczenia wniosku o wypłatę z raportami FMR do Biura Banku Światowego w Warszawie należało brać pod uwagę czas na dostarczenie poczty do Waszyngtonu. W Ministerstwie upoważnienie do kontrasygnowania posiadali:

- Pani Elżbieta Suchocka-Roguska – Sekretarz Stanu,
- Pan Jacek Tomorowicz – Dyrektor Departamentu Polityki Zagranicznej zwanego dalej DPZ,
- Pani Agnieszka Rudniak-Jancewicz – Zastępca Dyrektora DPZ,

- Pani Elżbieta Fiszer – Zastępca Dyrektora Departamentu Międzynarodowych Instytucji Finansowych i Współpracy Zagranicznej.

[dowód: akta kontroli s. 15-17, 73-81]

Kolejne wnioski (application for withdrawal) zgodnie z numeracją od początku pożyczki kontrasygnowały:

Nr aplikacji	Data dostarczenia do BŚ	Data na aplikacji	Kwota w EUR	Osoba kontrasygnująca wniosek
12*	2006-03-06	2006-02-28	13 178 141,22	Agnieszka Rudniak-Jancewicz
13	2006-03-06	lut-06	7 357 940,51	Agnieszka Rudniak-Jancewicz
14*	2006-05-25	2006-05-25	3 766 360,65	Agnieszka Rudniak-Jancewicz
15	2006-05-25	2006-05-25	7 095 540,13	Agnieszka Rudniak-Jancewicz
16*	2006-08-21	2006-08-18	7 170 293,42	Jacek Tomorowicz
17	2006-08-21	2006-08-18	4 304 341,15	Jacek Tomorowicz
18*	2006-11-20	2006-11-20	7 322 424,70	Elżbieta Suchocka-Roguska
19	2006-11-20	2006-11-20	75 253,32	Elżbieta Suchocka-Roguska
20*	2007-04-02	brak daty	4 669 809,73	Elżbieta Fiszer
Razem wnioskowano o:			18 833 075,11	

*aplikacje rozliczające kwoty za dany kwartał

Wszystkie aplikacje były kontrasygnowane przez upoważnione osoby.

[dowód: akta kontroli s. 82-95]

Zgodnie z ww. zapisem Instrukcji Operacyjnej oraz zapisem zawartym w Artykule IV Sekcja 4.02 litera (b) Umowy Pożyczki (numer 7224-POL) na łagodzenie skutków restrukturyzacji zatrudnienia w Górnictwie Węgla Kamiennego, każdy kolejny FMR powinien być dostarczony do banku nie później niż przed upływem terminu 45 dni po kolejnych kwartałach kalendarzowych i winien obejmować te okresy.

Aplikacje wraz z FMR-ami były przekazywane przez DPZ pismami do Biura Banku Światowego w Warszawie po ww. terminie tj.:

Nr aplikacji	Data dostarczenia do BŚ	Data zakończenia kwartału	Ilość dni od zakończenia kwartału do przekazania aplikacji	Opóźnienie w stosunku do terminu określonego w umowie
12	2006-03-06	2005-12-31	65	20
13	2006-03-06	2005-12-31	65	20

14	2006-05-25	2006-03-31	55	10
15	2006-05-25	2006-03-31	55	10
16	2006-08-21	2006-06-30	52	7
17	2006-08-21	2006-06-30	52	7
18	2006-11-20	2006-09-30	51	6
19	2006-11-20	2006-09-30	51	6
20	2007-04-02	2006-12-31	92	47

Wszystkie 9 aplikacji sporządzonych w 2006 r. zostało dostarczonych do BŚ po terminie określonym w umowie pożyczki. Opóźnienia wynosiły od 6 do 47 dni.

[dowód: akta kontroli s. 10-17 oraz 82-95]

W sprawie przyczyn ww. opóźnień Pani Grażyna Grzyb Dyrektor Departamentu Rozwoju Finansów Gospodarki Narodowej podała:

MF nie ma wpływu na datę przygotowania wniosków przez MG, odpowiada jedynie za ich przesłanie.

- *daty przygotowania przez Ministerstwo Gospodarki aplikacji i FMR i ich realizacji przez Ministerstwo Finansów dla kredytu 7224-0 POL:*

- *aplikacja 12/13 - pismo MG z dnia 16.02.2006 r., pismo MF przekazujące aplikację 3.03.2006 r.*
- *aplikacja 14/15 - pismo MG z dnia 9.05.2006 r., pismo MF przekazujące aplikację 25.05.2006 r.*
- *aplikacja 16/17 - pismo MG z dnia 16.08.2006 r., pismo MF przekazujące aplikację 18.08.2006 r.*
- *aplikacja 18/19 - pismo MG z dnia 7.11.2006 r., pismo MF przekazujące aplikację 20.11.2006 r.*
- *aplikacja 20 - pismo MG z dnia 15.03.07, pismo MF przekazujące aplikację 29.03.07.*

[dowód: akta kontroli s. 236-240]

Minister Gospodarki w 2006 r. złożył 11 wniosków do Ministra Finansów o wypłaty z konta specjalnego pożyczki na następujące kwoty:

Lp.	Data	Nr wniosku	Kwota (w zł)
1.	31.01.2006 r.	DBE-XIII-073-518-AM/06	9 328 379,00
2.	28.02.2006 r.	DE-073-51-AW/06	9 134 467,00
3.	29.03.2006 r.	DP-073-10854-AW/06	9 647 514,00
4.	27.04.2006 r.	DP-073-14654-AW/06	9 322 983,00
5.	1.06.2006 r.	DP-V-073-1941-AW/06	9 098 120,00
6.	28.06.2006 r.	DP-V-073-2218-AW/06	9 369 602,00
7.	1.08.2006 r.	DP-V-073-2655-JK/06	9 630 637,00
8.	29.08.2006 r.	DP-073-2999-JK/06-1	10 156 757,00

9.	9.10.2006 r.	DP-V-073-3532-AM/06	10 276 608,00
10.	6.11.2006 r.	DP-V-073-3990-AM/06	7 449 948,00
11.	20.12.2006 r.	DP-V-073-4365-AM/06	286 068,00
Suma:			93 701 083,00

[dowód: akta kontroli s. 132-195]

Środki z pożyczki Banku Światowego były przewidziane w budżecie państwa na 2006 r. jako rezerwa celowa (część 83, dział 758 rozdział 75818). Po przekazaniu środków przez Bank, Ministerstwo Gospodarki zwracało się do Ministra Finansów o uruchomienie tych środków. Przeniesienie z rezerwy celowej do części 20 dział 100 rozdział 10001 § 2583 następowało w drodze decyzji Ministra Finansów. W roku 2006 nie dokonywano korekt w wyniku zwrotów niewykorzystanej dotacji – zwroty części dotacji nie wykorzystanej przez przedsiębiorstwa górnicze (z lat poprzednich) uwzględniano w kolejnych decyzjach. W roku 2006 (do dnia 31.12.2006 r.) dokonano, na wniosek Ministra Gospodarki następujących przeniesień środków z rezerwy celowej:

Lp.	Decyzja	Kwota (w zł)	W tym ze zwrotów z lat 2004-2006	Kwota decyzji bez zwrotów (w zł)
1.	GN5/GB/4135-7/06/426 z dnia 8.02.2006 r.	9 328 379,00	0,00	9 328 379,00
2.	GN5/GB/4135-15/06/778 z dnia 9.03.2006 r.	9 400 936,00	266 469,00	9 134 467,00
3.	GN5/GB/4135-25/06/338 z dnia 6.04.2006 r.	9 648 499,00	985,00	9 647 514,00
4.	GN5/GB/4135-30/06/1916 z dnia 6.05.2006 r.	9 322 983,00	0,00	9 322 983,00
5.	GN5/GB/4135-37/06/2675 z dnia 12.06.2006 r.	9 098 358,00	238,00	9 098 120,00
6.	GN5/MC/4135-41/06/3345 z dnia 7.07.2006 r.	9 369 602,00	0,00	9 369 602,00
7.	GN5/MC/4135-49/06/ z dnia 3.08.2006 r.	9 630 637,00	0,00	9 630 637,00
8.	GN5/MC/4135-59/06/4827 z dnia 5.09.2006 r.	10 157 199,00	442,00	10 156 757,00
9.	FG5/MC/4135-76/06/5814 z dnia 24.10.2006 r.	10 280 165,00	3 557,00	10 276 608,00
10.	FG3/MC/4135-84/06/6827 z dnia 24.11.2006 r.	7 449 948,00	0,00	7 449 948,00
11.	FG3/MC/4135-90/06/ z dnia 22.12.2006 r.	286 068,00	0,00	286 068,00
Razem:		93 972 774,00	271 691,00	93 701 083,00

[dowód: akta kontroli s. 196-206]

Zgodnie z zapisami rozdziału III Instrukcji Operacyjnej „Przepływ środków i dokumentów w ramach projektu” MF dokonuje wypłaty środków z konta specjalnego kredytu BŚ na budżetowy rachunek przychodów, jednocześnie wydaje decyzje o przekazaniu środków do MG z centralnego rachunku budżetu do 4 dnia w miesiącu wypłaty świadczeń.

Dziewięć z ww. decyzji w sprawie zmian w budżecie państwa na 2006 r., Minister Finansów wydał po terminie określonym w Instrukcji Operacyjnej tj. 8.02, 9.03, 6.04, 6.05, 12.06, 7.07, 5.09, 24.10 i 24.11.2006 r.

W sprawie opóźnień w wydawaniu decyzji Pani Grażyna Grzyb Dyrektor Departamentu Rozwoju Finansów Gospodarki Narodowej podała:

Minister Finansów wydawał decyzje w sprawie zmian w budżecie państwa na 2006 r. na podstawie wystąpień Ministra Gospodarki w sprawie uruchomienia środków pochodzących z kredytu Nr 7224-POL - Projekt Łagodzenia Skutków Społecznych Reform w Sektorze Górnictwa Węgla Kamiennego.

- wniosek Ministra Gospodarki znak DP-V-073-3999-AM/06 z dnia 16.11.2006 r. wpłynął do Ministerstwa Finansów 17.11.2006 r., decyzja o uruchomieniu środków podpisana została 24.11.2006 r.
- wniosek Ministra Gospodarki znak DP-V-073-3532-AM/06 z dnia 9.10.2006 r. wpłynął do Ministerstwa Finansów 11.10.2006 r., decyzja o uruchomieniu środków podpisana została 24.10.2006 r. Dłuższy okres wydania decyzji spowodowany był prowadzoną w Ministerstwie Finansów reorganizacją. Departament Polityki Zagranicznej odpowiedzialny za przepływy finansowe został rozwiązany co automatycznie wiązało się z wygaszeniem pełnomocnictw do obsługi przepływów finansowych z rachunków w NBP.
- wniosek Ministra Gospodarki znak DP-073-2999-JK/06 z dnia 29.08.2006 r. wpłynął do Ministerstwa Finansów 04.09.2006 r., decyzja o uruchomieniu środków podpisana została 05.09.2006 r.
- wniosek Ministra Gospodarki znak DP-V-073-2218-AW/06 z dnia 28.06.2006 r. wpłynął do Ministerstwa Finansów 03.07.2006 r., decyzja o uruchomieniu środków podpisana została 07.07.2006 r.
- wniosek Ministra Gospodarki znak DP-073-1941-AW/06 z dnia 01.06.2006 r. wpłynął do Ministerstwa Finansów 07.06.2006 r., decyzja o uruchomieniu środków podpisana została 12.06.2006 r.

- wniosek Ministra Gospodarki znak DP-073-14654-AW/06 z dnia 27.04.2006 r. wpłynął do Ministerstwa Finansów 28.04.2006 r., decyzja o uruchomieniu środków podpisana została 06.05.2006 r.
- wniosek Ministra Gospodarki znak DP-073-10854-AW/06 z dnia 29.03.2006 r. wpłynął do Ministerstwa Finansów 31.03.2006 r., decyzja o uruchomieniu środków podpisana została 06.04.2006 r.
- wniosek Ministra Gospodarki znak DE-073-51-AW/06 z dnia 28.02.2006 r. wpłynął do Ministerstwa Finansów 02.03.2006 r., decyzja o uruchomieniu środków podpisana została 09.03.2006 r.
- wniosek Ministra Gospodarki znak DBE-XIII-073-518AM/06 z dnia 31.01.2006 r. wpłynął do Ministerstwa Finansów 06.02.2006 r., decyzja o uruchomieniu środków podpisana została 08.02.2006 r.

[dowód: akta kontroli s. 236-240]

Wyплаты z konta specjalnego pożyczki w NBP w całości trafiały na konto dla przychodów i rozchodów budżetu państwa (finansowanie zagraniczne), przelewami w następujących terminach i kwotach:

Przelewy na konto budżetu państwa – NBP 85-1010-1010-0046-0413-3920-0000		
Lp.	Data	Kwota (w zł)
1.	03.02.2006 r.	9 328 379,00
2.	07.03.2006 r.	9 134 467,00
3.	03.04.2006 r.	9 647 514,00
4.	04.05.2006 r.	9 322 983,00
5.	08.06.2006 r.	9 098 120,00
6.	04.07.2006 r.	9 369 602,00
7.	03.08.2006 r.	9 630 637,00
8.	31.08.2006 r.	10 156 757,00
9.	16.10.2006 r.	10 276 608,00
10.	10.11.2006 r.	7 449 948,00
11.	15.12.2006 r.	286 068,00
Suma:		93 701 083,00

[dowód: akta kontroli s. 132-195]

Zgodnie z zapisami rozdziału III Instrukcji Operacyjnej „Przepływ środków i dokumentów w ramach projektu” MF dokonuje wypłaty środków z konta specjalnego kredytu BŚ na budżetowy rachunek przychodów jednocześnie wydaje decyzje o przekazaniu środków do MG z centralnego rachunku budżetu do 4 dnia w miesiącu wypłaty świadczeń.

Ministerstwo Finansów dokonywało wypłat środków z konta specjalnego kredytu BŚ, w przypadku środków na restrukturyzację zatrudnienia, po terminie określonym w Instrukcji Operacyjnej tj. w terminach 7.03, 8.06, 16.10 i 10.11.2006 r.

W sprawie przyczyn ww. opóźnień Pani Grażyna Grzyb Dyrektor Departamentu Rozwoju Finansów Gospodarki Narodowej podała:

Minister Finansów dokonywał wypłat z rachunku specjalnego tylko na wnioski Ministra Gospodarki i tylko data przygotowania i przesłania wniosku decydowała o dacie wypłaty i tak:

- przelew w dniu 7.03.2006 r. został dokonany na wniosek z Ministra Gospodarki dnia 28.02.2006 r.

- przelew w dniu 8.06.2006 r. został dokonany na wniosek Ministra Gospodarki z dnia 1.06.2006 r.

- przelew w dniu 16.10.2006 r. został dokonany na wniosek Ministra Gospodarki z dnia 9.10.2006 r.

- przelew w dniu 10.11.2006 r. został dokonany na wniosek Ministra Gospodarki z dnia 6.11.2006 r.

[dowód: akta kontroli s. 236-240]

1.3. Kursy wymiany stosowane przy wypłatach z rachunku specjalnego do budżetu.

Kolejne wypłaty z konta specjalnego pożyczki w 2006 r. przeliczane były po następujących kursach:

Lp.	Data	Kwota (EUR)	Kurs	Kwota (PLN)
1.	03.02.2006 r.	2 437 326,31	3,8273	9 328 379,00
2.	07.03.2006 r.	2 368 037,28	3,8574	9 134 467,00
Korekta	13.03.2006 r.	2 393 916,45	3,8157	9 134 467,00
3.	03.04.2006 r.	2 451 282,87	3,9357	9 647 514,00
4.	04.05.2006 r.	2 416 344,76	3,8583	9 322 983,00
5.	08.06.2006 r.	2 303 904,79	3,9490	9 098 120,00
6.	04.07.2006 r.	2 313 310,62	4,0503	9 369 602,00
7.	03.08.2006 r.	2 446 497,40	3,9365	9 630 637,00
8.	31.08.2006 r.	2 570 484,90	3,9513	10 156 757,00
9.	16.10.2006 r.	2 639 765,73	3,8930	10 276 608,00
10.	10.11.2006 r.	1 941 607,66	3,8370	7 449 948,00
11.	15.12.2006 r.	75 253,32	3,8014	286 068,00
	Suma:	23 989 694,81		93 701 083,00

W dniu 13 marca 2006 Narodowy Bank Polski dokonał korekty zlecenia nr 21 z dnia 7 marca 2006 r. błędnie zaksięgowanego według kursu średniego z 7.03.2006 tj. 3,8574, zamiast według kursu średniego z 6.03.2006 tj. 3,8157.

[dowód: akta kontroli s. 132-195]

We wszystkich Raportach Monitoringu Finansowego sporządzanych za kolejne kwartały 2006 r. jako datę transakcji wpisano 13 marca 2006 r., pomimo że transakcji dokonano w dniu 7 marca, a w dniu 13 marca dokonano jedynie korekty błędnie zaksięgowanej transakcji.

W odpowiedzi na pytanie, dlaczego nie ujawniono w wyniku weryfikacji, że we wszystkich FMR-ach za 2006 rok przekazanych do Banku Światowego (dot. restrukturyzacji zatrudnienia) zapisano jako datę operacji 13.03.2006 tj. datę rozliczenia zlecenia (datę korekty dokonanej przez NBP), podczas gdy operacja ta była dokonana w dniu 7 marca 2006 r. oraz dlaczego MF nie weryfikowało sprawozdań (FMR), zgodnie z obowiązkiem wynikającym z Instrukcji Operacyjnej, zarówno w przypadku pożyczki na restrukturyzację zatrudnienia jak i likwidacji kopalń, a jeśli dokonywano ww. weryfikacji to proszę o przedstawienie dokumentów potwierdzających jej przeprowadzanie, Pani Grażyna Grzyb Dyrektor Departamentu Rozwoju Finansów Gospodarki Narodowej udzieliła następujących wyjaśnień:

Ministerstwo Finansów weryfikuje raporty FMR tylko pod względem ich rachunkowej poprawności i zgodności z wnioskiem o wypłatę środków z Banku Światowego. Weryfikacja raportów FMR może być dokonana przez audytorów, zgodnie z umową będzie to NIK, na podstawie źródłowych dokumentów z kopalń i ARP.

Wnioski do Banku Światowego o wypłatę środków z kredytu są kontrasygnowane w MF przez osobę upoważnioną do dysponowania w/w środkami przez Ministra Finansów i wysyłane poprzez warszawskie biuro Banku Światowego.

Ministerstwo nie przedstawiło żadnych dokumentów potwierdzających przeprowadzanie ww. weryfikacji FMR-ów.

[dowód: akta kontroli s. 236-240]

Zgodnie z art. 5 pkt 6 umowy wraz z aneksami w sprawie sprzedaży i skupu walut obcych na obsługę zobowiązań i należności zagranicznych Skarbu Państwa oraz zasad realizacji tej obsługi, zawartej w dniu 12 stycznia 2004 r. pomiędzy NBP a Ministrem Finansów, rozliczenie operacji dokonywane było po kursach średnich NBP ustalonych w dniu roboczym poprzedzającym datę waluty.

[dowód: akta kontroli s. 96-131]

Kurs euro stosowany w przypadku wypłat z konta specjalnego pożyczki w 2006 r. był zgodny z tabelami średnich kursów NBP, z wyjątkiem kursu zastosowanego w dniu 7 marca 2006 r., który został skorygowany w dniu 13 marca 2006 r.

Kursy średnie NBP w dniu poprzedzającym dzień transakcji przedstawia następujące zestawienia:

Lp.	Tabela z dnia	Kurs Euro	Tabela numer:
1.	02.02.2006 r.	3,8273	24/A/NBP/2006
2.	06.03.2006 r.	3,8157	46/A/NBP/2006
3.	02.04.2006 r.	3,9357	65/A/NBP/2006
4.	03.05.2006 r.	3,8583	85/A/NBP/2006
5.	07.06.2006 r.	3,9490	110/A/NBP/2006
6.	03.07.2006 r.	4,0503	127/A/NBP/2006
7.	02.08.2006 r.	3,9365	149/A/NBP/2006
8.	30.08.2006 r.	3,9513	168/A/NBP/2006
9.	15.10.2006 r.	3,8930	200/A/NBP/2006
10.	09.11.2006 r.	3,8370	218/A/NBP/2006
11.	14.12.2006 r.	3,8014	243/A/NBP/2006

[dowód: akta kontroli s. 235]

1.4. Informowanie ARP o operacjach na rachunku specjalnym przez Ministerstwo.

Ministerstwo nie przekazywało do Agencji Rozwoju Przemysłu, zwanej dalej ARP, informacji o operacjach na rachunku specjalnym. Wg pkt. V.4-5 „Instrukcji operacyjnej organizacji i obiegu dokumentacji źródłowej i wynikowej systemu monitorowania przepływu środków finansowych przeznaczonych na restrukturyzację zatrudnienia i roszczenia pracownicze wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003 – 2006”, Ministerstwo miało przygotowywać raporty dotyczące konta specjalnego (Special Account Statement) i przekazywać do ARP do 15 dnia po zakończeniu kwartału. Ponadto Ministerstwo miało przekazywać na bieżąco informacje ARP o stanie środków na koncie specjalnym, transakcjach na koncie wraz z podaniem dat oraz kursów walutowych zastosowanych przy wymianie na PLN. W sprawie przyczyn nie przekazywania do ARP informacji o operacjach na rachunku specjalnym Pani Grażyna Kozłowska-Plewa Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju i Finansów Gospodarki Narodowej wyjaśniła:

Ministerstwo Finansów zgodnie z zapisami umowy pożyczki, przy realizacji projektu jest zobowiązane do współpracy z Ministerstwem Gospodarki i poprzez Ministerstwo Gospodarki realizowany jest przekaz wszelkich informacji do ARP w Katowicach. W celu uniknięcia zbędnej i rozbudowanej procedury biurokratycznej Ministerstwo Finansów i Ministerstwo Gospodarki (ówczesne Ministerstwo Gospodarki i Pracy) na spotkaniu roboczym w dniu 13 lipca 2004 r. ustaliło, że wszystkie informacje i dokumenty dotyczące realizacji projektu będą

przekazywane do ARP za pośrednictwem Ministerstwa Gospodarki, sprawującego funkcję koordynatora projektu.

[dowód: akta kontroli s. 5-9, 15-17]

1.5. Saldo rachunku specjalnego na dzień 31.12.2006 r.

Obroty na rachunku specjalnym pożyczki przedstawia tabela:

Konto NBP nr 67101010236018611516978000					
Saldo otwarcia:	5 156 619,70				
Wpłaty		Wyплаты			
Data	Kwota (EUR)	Data	Kwota (EUR)	Kurs	Kwota (PLN)
29.03.2006 r.	7 357 940,51	03.02.2006 r.	2 437 326,31	3,8273	9 328 379,00
22.06.2006 r.	7 095 540,13	07.03.2006 r.	2 368 037,28	3,8574	9 134 467,00
	Korekta*	13.03.2006 r.	2 393 916,45	3,8157	9 134 467,00
12.09.2006 r.	4 304 341,15	03.04.2006 r.	2 451 282,87	3,9357	9 647 514,00
4.12.2006 r.	75 253,32	04.05.2006 r.	2 416 344,76	3,8583	9 322 983,00
Suma:	18 833 075,11	08.06.2006 r.	2 303 904,79	3,9490	9 098 120,00
		04.07.2006 r.	2 313 310,62	4,0503	9 369 602,00
		03.08.2006 r.	2 446 497,40	3,9365	9 630 637,00
		31.08.2006 r.	2 570 484,90	3,9513	10 156 757,00
		16.10.2006 r.	2 639 765,73	3,8930	10 276 608,00
		10.11.2006 r.	1 941 607,66	3,8370	7 449 948,59
		15.12.2006 r.	75 253,32	3,8014	286 067,97
Suma:	18 833 075,11	Suma:	23 989 694,81		93 701 083,56
Saldo rachunku:			0,00		

[dowód: akta kontroli s. 18-72, 132-195]

Według wydruku NBP obrotów konta NBP nr 67101010236018611516978000, saldo na dzień 31.12.2006 r. wynosiło 0,00 EUR. Według raportów FMR w 2006 roku suma zasileń konta wynosiła 18.833.075,11 EUR, suma wypłat z tego konta wynosiła 23 989 694,8 1 EUR, natomiast saldo na początek roku wynosiło 5.156.619,70 EUR, co daje saldo na koniec roku 2006 również w kwocie 0,00 EUR.

[dowód: akta kontroli s. 18-72, 208]

1.6. Koszty pożyczki i ich wykonanie

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do Umowy Pożyczki numer 7224-POL:

Bank pobierał następujące opłaty:

- Prowizja wstępno-końcowa (Sekcja 2.04. umowy),
- Opłata za zaangażowanie (Sekcja 2.05. umowy) od kwoty kapitału pożyczki nie wypłaconej okresowo.

- Odsetki (Seksja 2.06. umowy) okresowo (w okresach półrocznych) od kwoty kapitału Pożyczki wypłaconego i pozostałego do wypłacenia, w odniesieniu do każdego okresu odsetkowego naliczanego według zmiennej stopy procentowej, która na dzień 31 marca 2007 r. wynosiła 2,02 %.

Oplata i Odsetki będą płatne w okresach półrocznych z dołu w dniach 15 marca i 15 września w każdym roku (Seksja 2.07. umowy).

Splata całości kwoty kapitału Pożyczki zaplanowana została na dzień 15 marca 2014 r.

[dowód: akta kontroli s. 10-14, 209]

W okresie od 1.01.2004 r. do 31.03.2007 r. przesłał do Ministerstwa następujące faktury obejmujące odsetki oraz opłatę za gotowość:

- z dnia 15 września 2004 r. na kwotę 306.334,49 EUR,
- z dnia 15 marca 2005 r. na kwotę 1.535.560,47 EUR,
- z dnia 15 września 2005 r. na kwotę 1.590.214,29 EUR,
- z dnia 15 marca 2006 r. na kwotę 1.741.375,28 EUR,
- z dnia 15 września 2006 r. na kwotę 2.413.274,27 EUR,
- z dnia 15 marca 2007 r. na kwotę 3.042.607,20 EUR.

Ponadto zapłacono 800.000,00 EUR opłaty wstępno-końcowej (Front end fee).

Ogółem do dnia 15 marca 2007 r. obciążenia z tytułu tej pożyczki wyniosły 11.429.366,00 Eur.

[dowód: akta kontroli s. 209-234]

Obciążenia wynikające z Umowy Pożyczki NR 7224-POL przedstawia następujące zestawienie:

ROK	Termin	Odsetki	Oplata za gotowość	Razem
2004	15.03	0,00	0,00	0,00
2004	15.09	192 917,41	113 417,08	306 334,49
2005	15.03	1 462 905,21	72 655,26	1 535 560,47
2005	15.09	1 524 125,24	66 089,05	1 590 214,29
2006	15.03	1 706 668,45	34 706,83	1 741 375,28
2006	15.09	2 397 675,25	15 599,02	2 413 274,27
2007	15.03	3 042 527,64	79,56	3 042 607,20
Razem		10 326 819,20	302 546,80	10 629 366,00

W tabeli nie ujęto zapłaconej opłaty wstępno-końcowej w wysokości 800.000 EUR.

[dowód: akta kontroli s. 209]

2. Likwidacja kopalń węgla kamiennego w 2006 r.

2.1. Organizacja obsługi pożyczki Banku Światowego oraz weryfikacja dokumentów otrzymanych z MG/ARP

Sprawy organizacyjne związane z obsługą pożyczki z Banku Światowego (umowa z dnia 24 sierpnia 2004 r. Nr 7247-POL, Projekt Finansowania Procesu Likwidacji Kopalń Węgla Kamiennego) oraz weryfikacją przez MF dokumentów otrzymanych z MG/ARP, zostały omówione w części protokołu kontroli dotyczącej wykorzystania dotacji budżetowej na restrukturyzację zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego w 2006 r., z uwzględnieniem środków pożyczki Banku Światowego. W złożonych wyjaśnieniach, Pani Grażyna Kozłowska – Plewa - Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju i Finansów Gospodarki Narodowej stwierdziła m.in., że za wyjątkiem zmian organizacyjnych, do zeszłego roku nie było zasadniczych zmian w obsłudze pożyczek Banku Światowego przez komórki organizacyjne Ministerstwa Finansów. Były to Departamenty: Finansów Gospodarki Narodowej, Polityki Zagranicznej oraz Budżetu Państwa.

W związku z zarządzeniem nr 23 Ministra Finansów z dnia 14 września 2006 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Ministerstwu Finansów, Departament Finansów Gospodarki Narodowej z dnia 14 września 2006 r. przekształcił się w Departament Rozwoju i Finansów Gospodarki Narodowej, a Departament Polityki Zagranicznej został rozwiązany, natomiast zadania związane z obsługą kredytów Banku Światowego na restrukturyzację górnictwa węgla kamiennego przeszły we właściwość Departamentu Należności i Zobowiązań Finansowych Państwa.

[dowód: akta kontroli s. 5-9]

2. 2. Obroty na Rachunku specjalnym

Zgodnie z pkt. 3.1 b) 4. *Instrukcji Operacyjnej*¹ dla wykonania umowy pożyczki Nr 7247-POL Ministerstwo wyznaczyło osoby upoważnione do dokonywania transakcji na Rachunku specjalnym. Upoważnieni przedstawiciele Ministerstwa kontrasygnowali wniosek o wypłatę z pożyczki. Następnie wniosek miał być przekazany do Departamentu Kredytowego Banku Światowego w ciągu 45 dni od zakończenia kwartału. W Ministerstwie upoważnienie do dysponowania środkami kredytu nr 7247-POL miała Pani Elżbieta Suchocka-Roguska – Sekretarz Stanu oraz Pan Jacek Tomorowicz – Dyrektor Departamentu Polityki Zagranicznej oraz Pani Agnieszka Rudniak – Jancewicz – Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Zagranicznej.

[dowód: akta kontroli s. 246-251]

Kolejne wnioski (application for withdrawal) kontrasygnowały:

Nr aplikacji	Data na aplikacji	Kwota w EUR	Osoba kontrasygnująca wniosek
8	3.03.2006 r.	8 930 728,75	Agnieszka Rudniak-Jancewicz
9	3.03.2006 r.	7 072 300,61*	Agnieszka Rudniak-Jancewicz
10	8.06.2006 r.	4 184 508,21	Agnieszka Rudniak-Jancewicz
11	brak daty na aplikacji	5 227 736,35	Jacek Tomorowicz
12	20.11.2006 r.	1 854 879,25	Elżbieta Suchocka-Roguska
13	19.02.2007 r.	4 567 841,54	Elżbieta Suchocka-Roguska

* aplikacja o wypłatę (pozostałe aplikacje rozliczające).

[dowód: akta kontroli s. 252-318]

Zgodnie z ww. zapisem *Instrukcji Operacyjnej* oraz zapisem zawartym w Artykule IV Sekcja 4.02 litera (b) Umowy Pożyczki Nr 7247-POL, każdy kolejny FMR powinien być dostarczony do Banku nie później niż przed upływem terminu 45 dni po kolejnych kwartałach kalendarzowych i winien obejmować te okresy.

Aplikacje wraz z FMR-ami były przekazywane przez DPZ pismami do Banku Światowego Biura w Warszawie w następujących terminach:

- Aplikacja nr 8 – w dniu 6 marca 2006 r. (66 dni po zakończeniu IV kwartału 2005 r.),

¹ *Instrukcja operacyjna* organizacji i obiegu dokumentacji źródłowej i wynikowej monitorowania przepływu środków budżetowych przeznaczonych na zadania wykonywane w trakcie likwidacji kopalń, działania wykonywane po zakończeniu likwidacji kopalń oraz naprawianie szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego, zaakceptowana przez Ministra Gospodarki i Pracy w listopadzie 2004 r. oraz października 2007 r. (V aktualizacja)

- Aplikacja nr 9 (aplikacja o wypłatę) – w dniu 6 marca 2006 r.
- Aplikacja nr 10 – w dniu 9 czerwca 2006 r. tj. 69 dni po zakończeniu I kwartału 2006 r.,
- Aplikacja nr 11 – 21 sierpnia 2006 r. tj. 50 dni po zakończeniu II kwartału 2006 r.,
- Aplikacja nr 12 – 20 listopada 2006 r. tj. 50 dni po zakończeniu III kwartału 2006 r.,
- Aplikacja nr 13 – 19 lutego 2007 r. tj. 50 dni po zakończeniu IV kwartału 2006 r.

Wyjaśnienia Pani Grażyny Kozłowskiej-Plewa, Zastępcy Dyrektora Departamentu Rozwoju i Finansów Gospodarki Narodowej, w sprawie terminów przekazywania aplikacji wraz z FMR-ami do Banku Światowego, zamieszczone zostały w części protokołu dotyczącej restrukturyzacji zatrudnienia.

[dowód: akta kontroli s. 236-240, 252-318]

Kwoty wypłat z Rachunku specjalnego miały podstawę w następujących, zatwierdzonych wnioskach Ministerstwa Gospodarki:

Lp.	Data	Nr wniosku	Kwota (PLN)
1.	18.01.2006 r.	DBE-XIII-073-308-AM/06	8 362 704,00
2.	01.02.2006 r.	DBE-XII-073-549-AM/06	8 782 760,00
3.	13.03.2006 r.	DE-073-185-AM/06	3 976 728,00
4.	14.07.2006 r.	DP-V-073-2458-AM/06	1 075 429,00
5.	04.08.2006 r.	DP-V-073-2692-AM/06	4 855 928,00
6.	07.09.2006 r.	DP-V-073-3055w-AM/06	2 949 757,00
7.	3.10.2006 r.	DP-V-073-3445-AM/06	2 973 656,00
8.	12.10.2006 r.	DP-V-073-3594-AM/06	1 275 463,00
9.	6.11.2006 r.	DP-V-073-3856-AM/06	4 650 464,00
10.	5.12.2006 r.	DP-V-073-4171-AM/06	5 903 789,00
Suma:			44 806 678,00

[dowód: akta kontroli s. 319-344]

Środki z pożyczki Banku Światowego były przewidziane w budżecie państwa jako rezerwa celowa (część 83, dział 758 rozdział 75818, poz. 7). Po przekazaniu środków przez Bank, Ministerstwo Gospodarki zwracało się do Ministra Finansów o uruchomienie tych środków. Przeniesienie z rezerwy celowej do części 20 dział 100 rozdział 10001 § 2583 następowało w drodze decyzji Ministra Finansów. W roku 2006 (do dnia 31.12.2006 r.) dokonano, na wniosek Ministra Gospodarki następujących przeniesień środków z ww. rezerwy celowej:

Numer decyzji Ministra Finansów	Data	Kwota w zł
GN5/GB-4135-3/06/219	28.01.06	8 362 704,00
GN5/GB-4135-8/06/478	16.02.06	8 782 760,00

GN5/GB-4135-18/06/1022	21.03.06	3 976 728,00
GN5/MC-4135-42/06/3790	21.07.06	1 075 429,00
GN5/MC-4135-53/06/4250	16.08.06	4 855 928,00
GN5/MC-4135-60/06/5028	13.09.06	2 949 757,00
GN5/MC-4135-71/06/503	24.10.06	2 973 656,00
FG5/MC-4135-68/06/5526	25.10.06	1 275 463,00
FG3/MC-4135-80/06/6618	22.11.06	4 650 464,00
FG3/MC-4135-87/06	14.12.06	5 903 789,00
Razem		44 806 678,00

[dowód: akta kontroli s. 345-357]

Wypłaty z Rachunku specjalnego pożyczki prowadzonego przez NBP w całości trafiały na konto dla przychodów i rozchodów budżetu państwa (finansowanie zagraniczne), przelewami w następujących terminach i kwotach:

Przelewy na konto budżetu państwa – NBP 85 10101010-0046-0413-3920-0000		
Lp.	Data	Kwota (PLN)
1.	24.01.2006 r.	8 362 704,00
2.	10.02.2006 r.	8 782 760,00
3.	15.03.2006 r.	3 976 728,00
4.	18.07.2006 r.	1 075 429,00
5.	08.08.2006 r.	4 855 928,00
6.	11.09.2006 r.	2 949 757,00
7.	16.10.2006 r.	2 973 656,00
8.	18.10.2006 r.	1 275 463,00
9.	10.11.2006 r.	4 650 464,00
10.	7.12.2006 r.	5 903 789,00
Suma:		44 806 678,00

[dowód: akta kontroli s. 358-381, 252-318]

W 2006 r. przy wypłatach z Rachunku specjalnego stosowano kurs wymiany ogłaszany przez NBP na dzień poprzedzający dokonanie wypłaty, co przedstawiono w tabeli:

Data wypłaty	Kwota w EUR	Kwota w PLN	Kurs z dnia	Kurs PLN/EUR	Nr tabeli	
2006-01-24	2.172.018,08	8.362.704,00	2006-01-23	3,8502	16	/A/NBP/2006
2006-02-10	2.300.778,04	8.782.760,00	2006-02-09	3,8173	29	/A/NBP/2006
2006-03-15	1.009.578,07	3.976.728,00	2006-03-14	3,9390	52	/A/NBP/2006
2006-07-18	266.234,84	1.075.429,00	2006-07-17	4,0394	137	/A/NBP/2006
2006-08-08	1.253.984,09	4.855.928,00	2006-08-07	3,8724	152	/A/NBP/2006
2006-09-11	740.400,85	2.949.757,00	2006-09-08	3,9840	175	/A/NBP/2006
2006-10-16	763.848,90	2.973.656,00	2006-10-13	3,8930	200	/A/NBP/2006
2006-10-18	327.983,70	1.275.463,00	2006-10-17	3,8888	202	/A/NBP/2006
2006-11-10	1.212.005,21	4.650.464,00	2006-11-09	3,8370	218	/A/NBP/2006
2006-12-07	1.551.587,12	5.903.789,00	2006-12-06	3,8050	237	/A/NBP/2006
RAZEM	11.598.416,90	44.806.678,00				

[Dowód: akta kontroli s. 382-387, 252-318, 412]

2. 3. Wykorzystanie środków pożyczki Banku Światowego

Ministerstwo Finansów nie informowało ARP S.A. Oddział w Katowicach o stanie środków i operacjach na rachunku specjalnym, pomimo tego, że obowiązek taki wynikał z *Instrukcji Operacyjnej* (rozdział 4.1. Raportowanie do Banku Światowego pkt 4), gdyż jak wyjaśniła Pani Grażyna Kozłowska-Plewa Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju i Finansów Gospodarki Narodowej *Ministerstwo Finansów zgodnie z zapisami umowy pożyczki, przy realizacji projektu jest zobowiązane do współpracy z Ministerstwem Gospodarki i poprzez Ministerstwo Gospodarki realizowany jest przekaz wszelkich informacji do ARP w Katowicach. W celu uniknięcia zbędnej i rozbudowanej procedury biurokratycznej Ministerstwo Finansów i Ministerstwo Gospodarki (ówczesne Ministerstwo Gospodarki i Pracy) na spotkaniu roboczym w dniu 13 lipca 2004 r. ustaliło, że wszystkie informacje i dokumenty dotyczące realizacji projektu będą przekazywane do ARP za pośrednictwem Ministerstwa Gospodarki, sprawującego funkcję koordynatora projektu.*

Na dzień 31 grudnia 2006 r. saldo rachunku specjalnego (pożyczka Nr 7247-POL) wyniosło 0,00 EUR i było zgodne z saldem wykazanym w *raporcie 3 i 4 (FMR)* sporządzonym za IV kwartał 2006 r. W dniu 28 grudnia 2006 r. Ministerstwo Finansów, w związku z opisanym w dalszej części protokołu kontroli anulowaniem niewykorzystanej części pożyczki, dokonało zwrotu na rachunek Banku Światowego pozostającej na Rachunku specjalnym niewykorzystanych środków w kwocie 6.508.319,54 EUR.

Pierwotna kwota pożyczki udzielonej przez Bank Światowy w ramach projektu finansowania procesu likwidacji kopalń węgla kamiennego wyniosła 84.100.000,0 EUR. W 2006 r. Bank Światowy zmniejszył dostępną kwotę pożyczki o 3.766.481,6 EUR do kwoty 80.333.518,40 EUR, a następnie w styczniu 2007 r. anulował pożyczkę w kwocie 34.249.360,69 EUR. Powyższe zmiany zostały opisane w dalszej części protokołu kontroli.

Wg danych zawartych w FMR za IV kwartał 2006 r. (*informacja dodatkowa – wypłaty z Rachunku specjalnego*) wykorzystanie środków pożyczki Banku Światowego (7247 POL) przedstawiało się następująco:

rok/ kwar- tal		wypłata z rachunku specjalnego (EUR)	wypłata z rachunku specjalnego (PLN)	kwalifikowane koszty projektu (PLN)	zwroty* (PLN)	saldo (PLN) (kol. 4 – 5 + 6)	kwalifikowane koszty projektu (EUR)	zwroty* (EUR)	saldo (EUR) (kol. 3 – 8 + 9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006	IV	45 663 657,71	182 141 951,00	177 707 444,06	123382,81	4 557 889,75	44 545 385,40	31 380,74	1 149 653,05
	III	41 808 234,78	167 338 579,00	160 011 810,90	1492,00	7 328 260,10	39 946 542,59	379,47	1 862 071,66
	II	39 547 615,00	158 457 465,00	152 741 618,38	14524,22	5 730 370,84	38 094 977,91	3 694,04	1 456 331,13
	I	39 547 615,00	158 457 465,00	134 215 180,73	2250832,78	26 493 117,05	33 436 016,30	572468,79	6 684 067,49
2005	IV	34 065 240,81	137 335 273,00	115 815 828,00	0,00	21 519 445,00	28 679 039,30	0,00	5 386 201,51
	III	19 748 310,55	80 758 312,00	80 758 312,00	0,00	0,00	19 748 310,55	0,00	0,00
	II	13 164 439,64	54 171 584,00	54 171 584,00	0,00	0,00	13 164 439,64	0,00	0,00
	I	6 951 882,12	28 636 888,00	28 636 888,00	0,00	0,00	6 951 882,12	0,00	0,00

* zwroty niewykorzystanej dotacji w części pochodzącej ze środków pożyczki BŚ, przekazanej w 2005 r. na pokrycie kwalifikowanych kosztów likwidacji kopalń

W 2005 r. ze środków pożyczki wypłacono 34.065.240,81 EUR (137.335.273,00 zł), natomiast koszty kwalifikowane projektu wyniosły 28.679.039,30 EUR (115.815.828,00 zł). Saldo niewykorzystanych środków na dzień 31 grudnia 2005 r. wyniosło 5.386.201,51 EUR (21.519.445,00 zł). W 2006 r. dokonano wypłat na łączną kwotę 11.598.416,90 EUR (44.806.678,00 zł), natomiast koszty kwalifikowane w 2006 r. wyniosły 15.866.346,10 EUR (61.891.616,06 zł).

Saldo niewykorzystanych środków wg danych z FMR na dzień 31 grudnia 2006 r. wyniosło 1.149.653,05 EUR.

Rozliczenie środków pożyczki przedstawiono w poniższej tabeli (w EUR):

1	kwota pożyczki (Original Amount)	84.100.000,00
2	pobrana prowizja (Front end fee)	420.500,00
3	środki wypłacone z Rachunku specjalnego	45.663.657,71*
3a	w tym wykorzystane na pokrycie kosztów kwalifikowanych likwidacji kopalń	44.519.004,66
4	środki do dyspozycji po uwzględnieniu wypłat (wiersz 1-2-3)	38.015.842,29
5	razem kwota zmniejszonej i anulowanej pożyczki (wiersz 6+7)	38.015.842,29
6	zmniejszona kwota pożyczki w styczniu 2006	3.766.481,60
7	anulowana kwota pożyczki w styczniu 2007	34.249.360,69

* po uwzględnieniu zwrotu do BŚ kwoty 6.508.319,54 EUR.

[dowód: akta kontroli s. 252-318]

W umowie pożyczki Nr 72470 – POL zastrzeżono, że:

- odsetki, opłata za zaangażowanie oraz inne opłaty płatne będą w okresach półrocznych z dołu w dniach 15 maja i 15 listopada każdego roku (artykuł II, sekcja 2.06.),
- spłata kapitału Pożyczki nastąpi w dwóch równych ratach w dniach 15 listopada 2011 roku i 15 listopada 2018 roku.

W poniższej tabeli zestawiono kwoty zobowiązań z tytułu odsetek oraz opłaty za zaangażowanie (commitment charge) wynikające z faktur przedstawionych przez BŚ do dnia zakończenia kontroli:

dane w EUR

Rok	Termin płatności	Data dokumentu	Odsetki	Opłata za zaangażowanie	Razem*
2005	15.05.05	16.05.2005	53 435,07	156 931,99	210 367,06
	15.11.05	15.11.2005	449 282,34	84 447,41	533 729,75
2006	15.05.06	28.03.2006	625 586,15	66 959,79	692 545,94
	15.11.06	25.08.2006	917 944,51	42 160,79	960 105,30
2007	15.05.07	22.03.2007	957 530,31	18 351,60	975 881,91
RAZEM			3 003 778,38	368 851,58	3 372 629,96

* bez opłaty front end fee w kwocie 420 500 EUR

Zgodnie ze stanowiskiem Banku Światowego przedstawionym w piśmie z dnia 21 lutego 2007 r. w związku z anulowaniem niewykorzystanej części pożyczki z dniem 19 stycznia 2007 r. Bank naliczył opłatę za zaangażowanie środków do dnia 18 stycznia 2007 r.

[dowód: akta kontroli s. 388-411, 412, 430]

Na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006* (Dz. U. Nr 210, poz. 2037), w 2006 r. przewidziano w art. 37 pkt. 1 ustawy budżetowej na ten rok środki budżetowe w łącznej kwocie 645.000 tys. zł. Dysponentem tych środków był Minister Gospodarki. Jednocześnie ze środków rezerwy celowej (część 83, poz. 7) przewidziano łącznie 141.765 tys. zł ze środków pochodzących z pożyczki Banku Światowego Nr 7224-POL (Projekt Łagodzenia skutków Restrukturyzacji Zatrudnienia w Górnictwie Węgla Kamiennego) oraz pożyczki Nr 7247-POL (Projekt Finansowania procesu likwidacji kopalń węgla kamiennego).

W 2006 r. Minister Finansów dokonał zmian w budżecie państwa na 2006 r. zwiększając środki będące do dyspozycji Ministra Gospodarki ujęte w części 20, dział 100, rozdział 10001, § 2583 o łączną kwotę 47.259.447,00 zł, dokonując jednocześnie zmniejszeń o 44.806.678,00 zł kwoty ujętej w cz. 83 poz. 7 rezerwy celowej (kredyty na restrukturyzację górnictwa węgla kamiennego) oraz o 2.452.769,00 zł kwoty ujętej w cz. 83, poz. 38 tej rezerwy (wydatki finansowane ze zwrotów niewykorzystanych środków kredytowych z Międzynarodowych Instytucji Finansowych).

[dowód: akta kontroli s. 358-381]

W dniu 12 lipca 2006 r. Pan Jarosław Pietras Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów zaakceptował aneks do umowy pożyczki Nr 7247-POL o treści przedstawionej przez Bank Światowy w piśmie do Ministra Finansów Pani Teresy Lubińskiej z dnia 5 stycznia 2006 r. W aneksie tym zmodyfikowano zapisy następujących elementów umowy:

- rozdział 1.02 paragraf „k” (definicja pojęcia „Transfery na Likwidację Kopalń Węgla Kamiennego”),
- Załącznik 1 Podejmowanie wpływów z pożyczki, część A, paragraf 3,
- Załącznik 3 Zamówienia, sekcja II, Metody Nabywania Dóbr, Robót i Usług, Część B Inne Metody Realizacji Zamówień, paragraf 1 Krajowy Przetarg Nieograniczony, paragraf 2 Zapytanie o cenę, paragraf 3 Zamówienia z wolnej ręki,
- Załącznik 3, sekcja III Wybór konsultantów na podstawie ich kwalifikacji, Część B Inne procedury,
- Załącznik 3, sekcja IV Przegląd realizacji zamówień przez Bank.

[dowód: akta kontroli s. 413-416]

Na pytania w sprawie przyczyn podpisania tego aneksu dopiero w dniu 12 lipca 2006 r. oraz w sprawie działań mających na celu zawarcie tego aneksu, podejmowanych przez Ministerstwo Finansów w okresie pomiędzy 5 stycznia a 12 lipca 2006 r., Pani Elżbieta Fiszer Z-ca Dyrektora Departamentu Instytucji Finansowych i Współpracy Zagranicznych wyjaśniała:

Przyczyny podpisania aneksu do umowy pożyczki nr 7247 w dniu 12 lipca 2006 r. były następujące:

- *w dniu 19.10.2005 r. Minister Gospodarki w piśmie do Ministra Finansów zwrócił się z prośbą o wystąpienie do Banku Światowego o dokonanie zmian do umowy pożyczkowej, przesyłając wstępną wersję w/w zmian,*
- *w dniu 25.10.2005 r. Minister Finansów wystąpił do Banku Światowego o przygotowanie aneksu do umowy pożyczki,*

Aneks został przygotowany przez Bank Światowy z datą 5 stycznia 2006 r.

W związku z informacją uzyskaną z MSZ o konieczności zatwierdzenia w/w aneksu, jako zmiany do umowy międzynarodowej, przez Radę Ministrów, w dniu 9.01.2006 zostało przesłane pismo do Ministra Gospodarki informujące o konieczności przedłożenia w/w dokumentów pod obrady Rady Ministrów z prośbą o przygotowanie niezbędnego do dokonania w/w działań uzasadnienia do aneksu,

- w dniu 4.04.2006 r. Minister Gospodarki przekazał do Ministerstwa Finansów ostateczną wersję uzgodnionego aneksu wraz z uzasadnieniem,
- w dniu 26.04.2006 r. Minister Finansów wystąpił z wnioskiem o udzielenie przez Radę Ministrów zgody na podpisanie aneksu oraz o konsultacje międzyresortowe,
- w dniu 13.06.2006 r. Minister Finansów wystąpił o akceptację uchwały oraz zmian do umowy pożyczki przez Komitet Rady Ministrów,
- w dniu 24.06.2006 r. po zaakceptowaniu dokumentów przez KRM (w dniu 22.06.2006 r.) Minister Finansów wystąpił o akceptację uchwały oraz zmian do umowy pożyczki przez RM,
- w dniu 5.07.2006 r. na posiedzeniu Rady Ministrów została zaakceptowana uchwała oraz proponowane zmiany do umowy pożyczki,
- 12 lipca 2006 r. po uzyskaniu pełnomocnictwa przygotowanego przez MSZ została podpisana zmiana do umowy pożyczki nr 42470-POL.

[dowód: akta kontroli s. 417-419]

Pismem z dnia 26 stycznia 2006 r. Bank Światowy poinformował Panią Zytę Gilowską Ministra Finansów o zmniejszeniu środków pożyczki na likwidację kopalni węgla kamiennego o 3.766.481,6 EUR tj. z kwoty 84.100.000 EUR do kwoty 80.333.518,40 EUR. (w poz. „a” Transfery na finansowanie likwidacji kopalń węgla kamiennego z kwoty 70.800.000 EUR do kwoty 67.033.518,4 EUR – wg artykułu II sekcja 2.02 oraz załącznika nr 1 do umowy pożyczki). Decyzja ta została podjęta przez Bank w związku z nie udzieleniem zamówienia w trybie Międzynarodowego Przetargu Nieograniczonego na zakup pomp głębinowych. Do pisma dołączono dokument zmieniający treść pkt. 1 załącznika 1 do umowy z Bankiem Światowym. W dokumencie tym wykazano m.in. opłatę „front-end fee” w kwocie 420.500 EUR (w pierwotnej umowie – 841.000 EUR).

Powyższe zmiany zostały uwzględnione w raportach FMR (począwszy od II kwartału 2006 r.), przedstawianych do Banku Światowego.

[dowód: akta kontroli s. 420-422]

W piśmie z dnia 20 września 2006 r. Pani Elżbieta Suchocka – Roguska Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów działająca z upoważnienia Ministra Finansów poinformowała Pana Grzegorza Woźniaka Ministra Gospodarki, że na obecnym etapie prac nad projektem budżetu państwa na 2007 r. na finansowanie zadań związanych z restrukturyzacją górnictwa węgla kamiennego w części 20 – Gospodarka zaplanowano środki w wysokości 160.000 tys.

zł. Ponadto w części 83 – Rezerwy celowe ujęto środki na ten cel w wysokości 153.270 tys. zł. Środki te pochodzą z pożyczki Banku Światowego i zgodnie z zawartą umową kredytową przeznaczone mają być na zadania związane z likwidacją zbędnych mocy wydobywczych”. W piśmie zawarto propozycję odstąpienia od umowy pożyczki, z uwagi na przedstawiane przez resort gospodarki inne niż likwidacja mocy wydobywczych priorytety, w ramach restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego. Jednocześnie zaznaczono, że w przypadku odstąpienia od tej umowy, istniałaby możliwość przeniesienia środków zaplanowanych w rezerwie celowej do działu 100 w części 20 i rozdysponowania ich przez Ministerstwo Gospodarki na zadania, które zostaną uznane za najważniejsze do sfinansowania. Ponadto, jako argument za odstąpieniem od pożyczki wskazano obniżenie kosztów jej obsługi.

Pismem z dnia 21 września 2006 r. Minister Gospodarki zaakceptował propozycję Ministra Finansów dotyczącą odstąpienia od umowy pożyczki z Bankiem Światowym oraz zwrotu niewykorzystanej kwoty pozostającej na rachunku pożyczki. W piśmie tym, określono jednocześnie zapotrzebowanie na środki z Rachunku specjalnego na finansowanie zadań związanych z likwidacją mocy wydobywczych w górnictwie węgla kamiennego do końca 2006 roku w kwocie 5 mln EUR.

Minister Finansów pismem z dnia 18 stycznia 2007 r. powiadomił Bank Światowy o anulowaniu łącznej kwoty pożyczki: 34.249.360,69 EUR (w tym 6.508.319,54 EUR zwróconej z Rachunku specjalnego na rachunek Banku Światowego) oraz dacie zamknięcia pożyczki nr 7247-POL z dniem 31 grudnia 2006 r.

Pismem z dnia 21 lutego 2007 r. przedstawiciel Banku Światowego poinformował Panią Zytę Gilowską Ministra Finansów oraz m.in. (do wiadomości) Pana Piotra Woźniaka Ministra Gospodarki, iż w nawiązaniu do pisma z dnia 18 stycznia 2007 r. Bank anulował niewykorzystaną kwotę pożyczki 34.249.360,69 EUR, i od dnia 19 stycznia 2007 r. nie będzie naliczał opłaty od zaangażowania tych środków (commitment charge). Jednocześnie w piśmie zwrócono uwagę, że zamknięcie pożyczki może być dokonane po przeprowadzeniu końcowych rozliczeń dokumentujących wykorzystanie zaliczek wypłaconych z Rachunku specjalnego lub po dokonaniu zwrotu (the closing of the Loan should be effected after we process the final applications documenting the use of the advances disbursed into the Special Account or after the refund is done). Zdaniem Banku, do upływu terminu pierwotnego zamknięcia pożyczki tj. do dnia 31 marca 2008 r. nie ma potrzeby ustanowienia dodatkowego *Grace Period* do dokonania końcowych rozliczeń.

[dowód: akta kontroli s. 423-425, 428-429]

Jak wykazano w poprzedniej części protokołu kontroli, wg danych przedstawionych przez Ministerstwo Gospodarki w raportach FMR, na dzień 31 grudnia 2006 r. saldo niewykorzystanych środków z pożyczki Banku Światowego wyniosło 1.149.653,05 EUR.

Na pytania:

1. Czy środki pochodzące z dotacji na likwidację kopalń udzielonych przez Ministra Gospodarki i zwrócone przez beneficjentów w 2007 r. (do końca lutego 2007 r.), w części pochodzącej z pożyczki Banku Światowego (Nr 7247-POL), zostaną przekazane do Banku, zmniejszając tym samym ostateczną kwotę pożyczki? Jakie działania zostały podjęte przez Ministerstwo Finansów w celu jednoznacznego uzgodnienia z Bankiem Światowym oraz Ministerstwem Gospodarki stanowiska w tym zakresie?
2. Na kiedy planowane jest przeprowadzenie ostatecznych rozliczeń Ministerstwa Finansów z Bankiem Światowym tj. dokonanie zwrotów niewykorzystanych środków pożyczki?

Pani Elżbieta Fiszer, Z-ca Dyrektora Departamentu Instytucji Finansowych i Współpracy Zagranicznej w Ministerstwie Finansów wyjaśniła:

Ad.1 Środki pochodzące z dotacji na likwidację kopalń w części pochodzącej z pożyczki Banku Światowego 72470-POL, jeżeli zostały zwrócone przez beneficjentów na rachunek budżetu państwa, zostaną zwrócone do Banku Światowego, od warunkiem, że Minister Gospodarki poinformuje Ministerstwo Finansów o wysokości dokonanych zwrotów i przedstawi dokument (przelew) potwierdzający dokonanie w/w zwrotów.

Ad. 2 Dokonanie ostatecznych rozliczeń Ministerstwa Finansów z Bankiem Światowym uzależnione jest od przedstawienia przez Ministerstwo Gospodarki niezbędnego rozliczenia pobranych z budżetu i wydatkowanych środków pochodzących z kredytu Banku Światowego, łącznie z kwotami zwróconymi.

Do dnia 27 kwietnia 2007 r. ww. dokumenty, niezbędne do dokonania ostatecznych rozliczeń pożyczki Nr 7247-POL nie zostały przedstawione.

[dowód: akta kontroli s. 417-419, 431]

Kontrolujący poinformowali Panią Zytę Gilowską Ministra Finansów o przysługującym jej prawie:

- zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu kontroli, pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli (art. 55 ust. 1 i 2 ustawy o NIK);
- odmowy podpisania niniejszego protokołu kontroli, z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność, w terminie 7 dni, wyjaśnień dotyczących przyczyn odmowy podpisania protokołu kontroli (art. 57 ust. 1 ustawy o NIK). w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, termin 7 dni - zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy o NIK - biegnie od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozpatrzenia;
- złożenia z własnej inicjatywy na piśmie dodatkowych wyjaśnień co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokole kontroli, w terminie uzgodnionym z kontrolerem (art. 59 ust. 2 ustawy o NIK).

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do księgi ewidencji kontroli nr 2.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden wręczono w dniu 27 kwietnia 2007 r.

Warszawa, dnia 27 kwietnia 2007 r.

Kontrolerzy Najwyższej Izby Kontroli

Zyta Gilowska

Minister Finansów

Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETAŃ STANU

Adam Pęziol

Wojciech Graca

Główny specjalista kontroli państwowej

.....*Wojciech Graca*.....

Iwona Zyman

Główny specjalista kontroli państwowej

.....*Iwona Zyman*.....

Janusz Madej

Główny specjalista kontroli państwowej

.....*Janusz Madej*.....

Marian Dłucik

Główny specjalista kontroli państwowej

.....*Marian Dłucik*.....

Warszawa, dnia 18.05 2007 r.

Ciąg dalszy protokołu kontroli w związku ze zgłoszonymi w dniu 10 maja 2007 r. zastrzeżeniami Ministra Finansów

W dniu 10 maja 2007 r. Pan Adam Pęziół Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów zgłosił zastrzeżenia do niniejszego protokołu kontroli, w których wniósł o:

1. Wykreślenia zapisu o treści „i pozostałego do wypłacenia”, zamieszczonego na stronie 13 pkt 1.6. protokołu kontroli.
2. Zastąpienie liczby 2.02 na str. 13 protokołu kontroli w pkt 1.6. i wpisanie w to miejsce liczby 4.38.

[Dowód: akta kontroli str. 458]

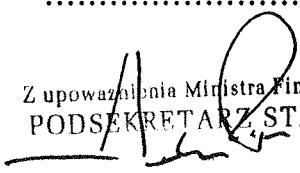
Po dokonaniu analizy zastrzeżeń kontrolerzy uznali ich zasadność i uwzględnili je w całości wprowadzając następujące zmiany do protokołu kontroli:

1. Na stronie 13 protokołu w pkt 1.6. w zdaniu pierwszym wykreśla się słowa „i pozostałego do wypłacenia”.
2. Na stronie 13 protokołu w pkt 1.6. w zdaniu pierwszym liczbę 2,02 zastępuje się liczbą 4,38.

[Dowód: akta kontroli str. 460]

Katowice, dnia 16 maja 2007 r.

Zyta Gilowska
Minister Finansów

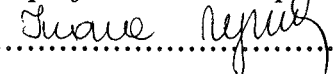
.....
Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU

Adam Pęziół

Wojciech Graca
Główny specjalista kontroli państwowej

.....

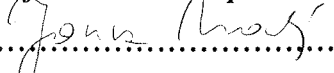
Iwona Zyman

Główny specjalista kontroli państwowej

.....

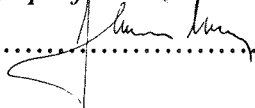
Janusz Madej

Główny specjalista kontroli państwowej

.....

Marian Dłucik

Główny specjalista kontroli państwowej

.....

Warszawa, dnia18.05..... 2007 r.

W dniu 18 maja 2007 r. jeden egzemplarz dalszego ciągu protokołu kontroli od str. 26 do str. 26 wręczono przedstawicielowi Ministra Finansów.